

2^e BERAP 2015

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
INLEIDING	5
VERANTWOORDING PER PROGRAMMA	7
PROGRAMMA 1 De gemeente waar het goed wonen is	8
PROGRAMMA 2 Een leefbare gemeente (sociaal domein)	9
PROGRAMMA 3 De werkende gemeente	14
PROGRAMMA 4 De dienstverlenende gemeente	20
FINANCIELE VERANTWOORDING	22
Bijlage 1 Stand onvoorzien	23
Bijlage 2 Afwijkingen exploitatiebudgetten	24
Bijlage 3 Begrotingswijziging	33

INLEIDING

Op grond van artikel 7 lid 2 van de Financiële verordening gemeente Oude IJsselstreek informeren wij u over de uitvoering van de programmabegroting 2015.

Algemeen

De tweede bestuursrapportage 2015 ligt voor u. Deze behandelt de periode tot 1 september 2015. Op basis van deze cijfers is een doorkijk gemaakt naar de verwachte resultaten tot het einde van het jaar.

Leeswijzer

In de bestuursrapportage wordt op basis van de kernprestaties uit de programmabegroting gerapporteerd over de voortgang van de programma's.

De volgende bijlagen vindt u achtereenvolgens achteraan in dit boekwerk:

- *Bijlage 1: Onvoorzien*
Deze bijlage geeft een overzicht van de post onvoorzien.
- *Bijlage 2: Financieel overzicht afwijkingen exploitatie budgetten per programma*
Hierin vindt u de afwijkingen, inclusief toelichtingen, ten opzichte van de exploitatiebudgetten uit de begroting 2015.
- *Bijlage 3: Begrotingswijziging*

Samenvatting

Het volgende overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling van het begrotingssaldo op hoofdlijnen.

Ontwikkelingen tov begroting 2015		2015
Saldo begrotingsboekwerk 2015 - 2018		47.282
Saldo 1e Berap 2015		-964.266
Uitgangspositie 2e Berap 2015		-916.984
Resultaten exploitatiebudgetten 2e berap incidenteel	-137.480	
Resultaten exploitatiebudgetten 2e berap structureel	-65.175	
Resultaten 2e Berap		-202.655
Actuele stand begroting 2015 – 2018		-1.119.639

Op basis van de begroting 2015 verwachten we een saldo van € 47.282. De actuele inschatting is nu dat 2015 een negatief resultaat zal laten zien van € 1.119.639. Ten opzichte van de 1^e Berap is dit een verder negatief resultaat van € 202.655. Deze (verdere) verslechtering van het saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door de gevolgen van de meicirculaire. Dit betreft een nadeel op zowel de algemene uitkering (€ 340.000) als op het sociaal domein (€ 210.000). Daarnaast zijn er lagere inkomsten op afval en zijn de kosten op een aantal budgetten hoger. Daartegenover hebben we een hogere dividenduitkering van ruim € 350.000 en voordeel door hogere inkomsten op bouwleges (€ 75.000).

De structurele effecten uit de 2^e Berap zijn in de begroting 2016-2019 verwerkt.

Toelichting sociaal domein

Het tweede kwartaal in het sociaal domein laat financieel hetzelfde beeld zien als in het eerste kwartaal waarbij het tekort wel iets is teruggelopen. Deze overschrijding van het budget zal volgens de huidige prognose binnen de reservering voor het sociaal domein blijven. Zonder nieuw beleid zal er echter ook in 2016 een forse overschrijding van het budget zijn. Voor de toekomst zal de reservering niet voldoende zijn om de tekorten op te vangen. Meerdere maatregelen zijn uitgewerkt en aan de raad in september voorgelegd. Deze maatregelen zijn in de begroting 2016 – 2019 verwerkt.

Voor de 2de helft van het jaar blijft de verdere professionalisering van het uitvoeringsapparaat een belangrijk speerpunt.

VERANTWOORDING PER PROGRAMMA

Programma 1

De gemeente waar het goed wonen is

Programma-inhoud

We nemen de kern als uitgangspunt en we verbinden de diverse kernen. Onze gemeente wordt gevormd door een groot aantal dorps- buurt- en buurtschap gemeenschappen. Het is de samenlevingskracht die onze kernen krachtig maakt en houdt. In dit programma zetten we in op het versterken van die samenlevingskracht en deze de ruimte geven.

Wat willen we bereiken?

Missie programma

Samen met de bewoners wil de gemeente realiseren dat het prettig wonen en werken is in de kernen en in het buitengebied.

Actiepunten 2015:

- 1.1 *Samen met de verenigingen het onderhoud van de voetbalvelden op afstand plaatsen.*
Vanaf juni 2014 zijn diverse bijeenkomsten geweest tussen een afvaardiging van de voetbalverenigingen en de gemeente. Dit heeft geresulteerd in het planvoorstel 'uitbesteden veldonderhoud voetbalvelden'. De betrokken voetbalverenigingen zijn hiermee akkoord. De raad heeft op 30 april ingestemd met het planvoorstel dat met terugwerkende kracht ingaat op 1 januari 2015.
- 1.2 *Op het te vernieuwen sportpark IJsselweide samen met de verenigingen komen tot een gemeenschappelijk beheer.*
De binnensportverenigingen hebben samen met de hockeyclub het initiatief genomen om in een werkgroep te onderzoeken of het haalbaar is om te komen tot een mogelijke (rechts)vorm om exploitatie en beheer van de sporthal op zich te nemen. Om een realistisch beeld te vormen van de haalbaarheid heeft de werkgroep aan de gemeente gevraagd of zij ondersteuning kunnen krijgen. Daarvoor is externe deskundigheid ingeschakeld. Dit proces loopt nu. De verwachting is dat eind september 2015 duidelijk is of de werkgroep (lees: binnensportverenigingen en hockeyclub) beheer en exploitatie op zich wil gaan nemen. Indien dat niet het geval is, zet de gemeente de vraag uit bij een lokale of regionale stichting en anders bij een commerciële partij. Eind 2015 is dan duidelijkheid over wie exploitatie en beheer van de sporthal op zich neemt.
- 1.3 *Waar nodig aanpassing van bestemmingsplannen.*
Bestemmingsplannen dienen actueel te zijn, niet ouder dan 10 jaar. Regelmatig worden de plannen dan ook geactualiseerd en aangepast aan de huidige beleidsregels. De ideeën en wensen van betrokkenen worden meegenomen bij de actualisering. Voor nieuwe plannen die niet passen in de huidige bestemmingsplannen maar wel passen binnen de huidige beleidsregels worden aparte bestemmingsplannen gemaakt waardoor deze ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt.
- 1.4 *Waar nodig komen tot herverdeling van woningbouwcontingenten.*
In september 2015 heeft de raad de regionale woonagenda vastgesteld. Inmiddels is de gemeente aan de slag met het stoplichtenmodel, waarbij de plancapaciteit verder zal worden terug gebracht. De verwachting is dat de uitkomsten en consequenties in de eerste helft van 2016 met de gemeenteraad kunnen worden besproken.
- 1.5 *Binnen de gemeente komen tot een gecoördineerde aanpak van het afstoten van overtollige gemeentelijke accommodaties, gronden en sportcomplexen.*
Momenteel wordt gecoördineerd en actief ingezet op het afstoten van overtollige panden en gronden. Hierover zal met de raad een brede maatschappelijke discussie worden gevoerd vóór 1 juni 2016. Voor wat betreft sportcomplexen wordt ingezet op het maximaal benutten van bestaande m². De visie op sportaccommodaties wordt niet meer in 2015 opgepakt maar volgend jaar. Prioriteit wordt in 2015 gelegd bij lopende zaken, zoals de realisatie van het zwembad en sportpark IJsselweide.
- 1.6 *Binnen de bestemmingsplannen rekening houden met flexibiliteit.*
Met de initiatiefnemers en direct betrokkenen wordt besproken wat er binnen de reikwijdte van het op te stellen of te actualiseren bestemmingsplan mogelijk is.

PROGRAMMA 2

Een leefbare gemeente (sociaal domein)

Programma-inhoud

De gemeente Oude IJsselstreek wil een gemeente zijn waarin elke inwoner zich goed voelt. Een gemeente waar mensen bewust bezig zijn om gezond te blijven, waar mensen in contact staan met elkaar, elkaar helpen en elkaar om hulp durven vragen. Een gemeente waar kinderen en jongeren de kans krijgen om zich te ontwikkelen. Een gemeente waar gekeken wordt naar de mogelijkheden van mensen, waardoor ze kunnen werken en maatschappelijk actief zijn, betaald of onbetaald. Een gemeente waar mensen zich inzetten voor elkaar en voor hun omgeving, waar mensen zoveel mogelijk zelfstandig zijn en zoveel mogelijk zelf de regie voeren. Een gemeente waarin het prettig wonen is en mensen zich betrokken voelen.

Maar ook een gemeente waar een vangnet aanwezig is voor mensen die even, of wat langer, een steuntje in de rug nodig hebben. Waar inwoners weten bij wie ze terecht kunnen als vragen of problemen ze boven het hoofd groeien. Een gemeente waar, wanneer dat nodig is, de juiste hulp of ondersteuning op korte termijn beschikbaar is. Als verbinder versterken we het samenspel tussen professionele zorg en informele zorg. We bieden ondersteuning en hulp die de zorg niet uit handen neemt, maar (tijdelijk) als vangnet fungeert. Inwoners hebben zelf de regie over hun leven en leefomgeving, waarbij ze kunnen rekenen op één Aanspreekpunt die met hen meedenkt en zorgt dat de ondersteuning of hulp in samenhang en als toevoeging op hun eigen kracht wordt ingezet. Als blijkt dat dit niet lukt, dan neemt de gemeente (tijdelijk) de regie over.

2015 is een belangrijk jaar. Vanaf 1 januari zijn we verantwoordelijk voor een aantal (zorg)taken die voorheen door het Rijk en de Provincie werden uitgevoerd. Als gemeente moeten we meer doen met minder middelen. Dat de toekomst er anders uit gaat zien weten we zeker, hoe het eruit ziet weten we nog niet. Het proces is constant in beweging, waarbij we samen met de raad in elk geval de volgende onderwerpen oppakken: de verenigingen en voorzieningen, het armoedebeleid en het sociaal domein (transities en transformatie). Daarnaast gaan we verder met het uitvoeren van een aantal experimenten om te ontdekken wat wel en niet werkt. Om tot nieuwe vormen en regels te komen die passen bij de transformatie. Hierbij blijft voorop staan dat de noodzakelijke hulp en ondersteuning geboden wordt.

Wat willen we bereiken?

Missie programma

Sociaal domein:

De gemeente Oude IJsselstreek is een gemeente waar inwoners krachtig zijn, zich goed voelen en zelf maximale regie hebben over hun eigen leven en hun omgeving. Waar de onderlinge betrokkenheid stevig is en iedereen mee kan doen.

Kunst en cultuur:

Het borgen van het rijke culturele aanbod in de gemeente.

Actiepunten 2015:

2.1 *We bouwen verder aan het wijkgericht werken.*

In Silvolde wordt momenteel via een experiment ervaring opgedaan met het omvormen van een wijkteam tot een wijknetwerk. Hierin nemen beroeps- en vrijwilligersorganisaties, die sociaal-maatschappelijk actief zijn in de betreffende kern, deel.

Een thema waar het wijknetwerk zich mee bezig heeft gehouden is de overlast die groepen jongeren veroorzaken. Vooral rond Wijkcentrum de Lichtenberg waren de problemen groot. Belanghebbenden en betrokkenen hebben samen aan een oplossing gewerkt. Rond de Lichtenberg is de rust inmiddels wedergekeerd. Dit heeft geleid tot de '4-pijlers-systematiek', die in de gehele gemeente zal worden toegepast. De vier pijlers zijn: Domein, Groepsgericht, Individueel, Preventief.

Een ander thema is de functie van wijkcentrum De Lichtenberg. Met het verdwijnen van Fidessa zijn ook de verenigingen die er een onderkomen hadden naar andere locaties gegaan. Het doel is om de oorspronkelijke doelstelling voor De Lichtenberg, een wijkcentrum door en voor alle bewoners van de Lichtenberg, gestalte te geven. Eigenlijk moet het dé fysieke ontmoetingsplek worden voor het wijknetwerk Silvolde. Ook die wens wordt meegenomen. Er zijn inmiddels concrete afspraken gemaakt die ertoe moeten leiden

dat er uiterlijk 1 januari 2016 een beheersorganisatie is die in staat moet worden geacht om de loop er weer in te krijgen.

Op woensdagavond 30 september wordt er een thema-avond voor het hele wijknetwerk georganiseerd over het onderwerp Eenzaamheid. Hier is vanuit het wijknetwerk door meerdere organisaties om gevraagd. De organisatie van de avond is in handen van Coalitie Erbij.

Om het wijknetwerk Silvolde op de hoogte te houden van de resultaten van thema-avonden en algemene wetenswaardigheden wordt met regelmaat een informatiebulletin rondgestuurd.

- 2.2 *We doen ervaring op in de manier waarop we als gemeente initiatieven het beste ondersteunen door middel van experimenten.*

Op dit moment lopen er elf experimenten. De raad wordt per kwartaal geïnformeerd over de voortgang.

- 2.3 *We krijgen beter inzichtelijk welke inzet er vanuit de samenleving zelf komt en welke bijdrage daarbij van de gemeente nog nodig is.*

Hiermee wordt concreet ervaring opgedaan in de experimenten o.a. bij het wijknetwerk in Silvolde en ook bij het experiment De Verenigers.

- 2.4 *We organiseren één centraal punt waar overzicht is en ondersteuning geboden wordt op het vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning. Dit betekent niet dat we naar één organisatie voor vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning toewerken, maar dat we centraal zicht hebben op het totale speelveld.*

Hier zijn stappen in gezet, met name door de inrichting van het digitaal hulpportaal. Dit is de centrale vindplek van alle voorzieningen die in het basisniveau een plek hebben.

- 2.5 *We zetten in op communicatie richting inwoner in onderlinge samenhang met alle partners in het veld.*

We richtten ons in de communicatie zowel op onze inwoners als ook op de leveranciers van welzijn en zorg in het werkveld

Om de communicatie zoveel mogelijk af te stemmen en kennis uit te wisselen organiseren wij met regelmaat netwerkbijeenkomsten voor communicatieprofessionals van zorgleveranciers. Tevens sluiten wij zoveel mogelijk aan bij bijeenkomsten die door partners/leveranciers, wijkraden, cliëntenraden of anderszins in onze gemeente georganiseerd worden. Ons doel is om onze inwoners zo dichtbij mogelijk te informeren en te ondersteunen.

Regelmatig (meestal maandelijks) verspreiden wij een digitale nieuwsbrief onder de naam "Samen voor elkaar". Daarin nemen we informatie op die voor onze inwoners, cliënten en partners van belang is om te weten. Ook daarin zoeken we zoveel mogelijk de samenwerking op met het werkveld of reeds bestaande communicatie.

In het najaar van 2014 heeft de gemeente een drietal informatieavonden georganiseerd in de gemeente om onze inwoners te informeren over de veranderingen in zorg en welzijn als gevolg van de decentralisaties. Bezoekers van deze avonden kregen een overzicht met antwoorden op de meestgestelde vragen, over pgb, jeugdhulp en wmo 2015, mee naar huis. Deze zijn ook te downloaden via de gemeentelijke website. Ook in het najaar van 2015 sluit de gemeente zoveel mogelijk aan bij bestaande bijeenkomsten uit de gemeente om de vorm van ondersteuning op het gebied van zorg en welzijn toe te lichten aan de mensen. Bij wettelijke veranderingen zorgen we ervoor dat betreffende inwoners een persoonlijk bericht ontvangen.

Tweewekelijks informeren wij op de gemeentepagina in de Gelderse post via de pagina 'Samen voor elkaar' over actuele onderwerpen betreffende het sociaal domein. Tevens is daarin een vaste rubriek Mooie Voorbeelden opgenomen. Dit om te inspireren en te laten zien welke mooie initiatieven, groot of klein, er zijn en hoe deze tot stand zijn gekomen en wat de verbindingen zijn. Deze wordt doorgeplaatst op de Facebook pagina van de gemeente en wordt vaak geliked en/of gedeeld.

Op de website is recentelijk het digitaal hulp-portaal toegevoegd. Aan de ontwikkeling hiervan heeft de afdeling communicatie haar bijdrage geleverd. Om het hulp-portaal te promoten is een bereikbaarheidskaart ontwikkeld. Deze is huis aan huis verspreid om inwoners te informeren over de mogelijkheden en in diverse communicatie-uitingen wordt hiernaar reeds verwezen.

Ook aan het verbeteren van de proceskant draagt de afdelingen communicatie bij met haar expertise. Bijvoorbeeld bij het ontwikkelen van scripts voor TIC of de Aanspreekpunten.

- Aandacht voor speciale doelgroepen staat daarbij ook centraal, zoals bijvoorbeeld voor de doelgroep laaggeletterden.
- Daarnaast zijn we gestart met de implementatie van ‘Oude IJsselstreek Spreekt’, dat in de tweede helft van 2015 operationeel is. We zijn met de raad in gesprek over andere vormen van inwoners-participatie.
- 2.6 *Het digitale portaal en “De Rotonde” werken.*
Om ‘de rotonde’ als werkwijze te implementeren is een digitaal portaal ingericht. Dit is de eerste afslag op de rotonde. Is er meer specifieke zorg nodig, dan komt een inwoner bij de tweede afslag terecht, bij een Aanspreekpunt. Het digitale portaal hulp.oude-ijsselstreek.nl is sinds 1 januari in de lucht en is de afgelopen maanden verder ontwikkeld tot een moderne, gebruiksvriendelijke site waar inwoners makkelijk informatie kunnen vinden over voorzieningen in het basisniveau, die voor iedereen toegankelijk zijn.
- 2.7 *We zetten specifiek in op afname overgewicht, afname alcoholgebruik, meer bewegen en preventie ten aanzien van diabetes en psychisch welbevinden.*
- 2.8 *We maken inwoners bewust van de mogelijkheden voor levensloopbestendig wonen door inzet van “Mijn Thuis in Oude IJsselstreek”.*
‘Mijn Thuis’ heeft een plek gevonden in het digitale hulpportaal en is daarmee bereikbaar voor alle inwoners.
- 2.9 *Het team van Aanspreekpunten is aan de slag.*
Is er meer specifieke zorg nodig, dan komt een inwoner bij de tweede afslag terecht, bij een Aanspreekpunt. Het team Aanspreekpunten bestaat uit 14 personen en zij hebben ervaring vanuit diverse achtergronden. Zij vullen elkaar aan als het gaat om kennis en kunde op het gebied van Wmo en Jeugdhulp.
De Aanspreekpunten zijn degenen die de toegang tot zorg afgeven.
De digitale verwerking van vraag en plan heeft ernstig te leiden gehad door late en onvolledige oplevering van elektronisch dossier. Ook stagneerde de technische inrichting (landelijk) van gegevensuitwisseling (factuurstromen, opdrachtverkeer aan leveranciers, betalingen via het SVB, enz.), waardoor de Aanspreekpunten zich met regelmaat onthand hebben gevoeld.
- 2.10 *Het samenspel tussen professionele zorg en informele zorg is versterkt, waarbij de professionele zorg dienend is aan het informele netwerk en de ondersteuning geboden wordt op basis van behoud van regie door de inwoner.*
- 2.11 *Verder uitvoeren van experimenten op basis van de vraag en behoefte uit de samenleving.*
- 2.12 *Aansluiting/omvorming van de bestaande loketten (zorgloket, CJG, voorportaal Schulddienstverlening) op “De Rotonde” en de Aanspreekpunten.*
Plan van aanpak is gereed, inclusief het werkproces, de interne en externe verbindingen, inclusief de samenwerking met wijkverpleegkundigen. Werkende weg ontstaan routines.
De Gemeente heeft via verschillende communicatiekanalen hard gewerkt aan bekendheid van het Team Toegang/ Aanspreekpunten.
Daarnaast zijn alle mensen met overgangsrecht (een indicatie die is afgegeven voor 1 januari 2015) aangewezen op een contactmoment bij de Aanspreekpunten om hun ondersteuningsvraag voor te leggen in een keukentafelgesprek: onderdeel van de rondgang op de rotonde.
Ter verbetering van de werkprocessen is na de zomer gestart met het telefonisch toegangsteam, zodat de vragen op één plek binnenkomen en worden beantwoord
- 2.13 *In 2015 wordt de Tijdelijke Werkorganisatie voor de participatiewet gerealiseerd en is operationeel.*
De Tijdelijke Werkorganisatie is een tussenvorm op weg naar een volledige fusie van de afdeling Werk en Inkomen gemeente Doetinchem, Wedeo en het Oude IJsselstreekse deel van het ISWI per 1 januari 2016. Door samen te werken als ware het één bedrijf kon de verbinding tussen de drie organisaties worden versneld.
In de praktijk bleek de Tijdelijke Werkorganisatie als werkvorm echter niet realiseerbaar. Op diverse terreinen wordt echter al wel samengewerkt en daar waar dit kan wordt de samenwerking de komende maanden geïntensiveerd zodat de Participatiewet vanaf 1-1-2016 in gezamenlijkheid uitgevoerd kan worden.
- 2.14 *We stimuleren de participatie van niet-werkenden op de arbeidsmarkt en we bieden werkervaring aan mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt.*
Het stimuleren van de participatie van niet-werkenden en het bieden van werkervaring is een constant speerpunt in het handelen van het ISWI en Wedeo.

Als gemeente ondersteunen wij deze taak door het gemeentelijke netwerk met werkgevers open te stellen voor de medewerkers van het ISWI. Hiertoe zijn concrete samenwerkingsafspraken gemaakt tussen ISWI en de afdeling Economische Zaken. Daarnaast zijn de eerste samenwerkingsprojecten ook concreet vormgegeven. Daarnaast worden - vanuit een integrale benadering - werkgevers die met een hulpvraag naar de gemeente komen, gevraagd een bijdrage te leveren bij het naar werk begeleiden van bijstandsgerechtigden.

Ook is in het eerste kwartaal 2015 gestart met het project De Ontmoeting. Dit project heeft tot doel om hulpvragen vanuit maatschappelijke (vrijwilligers)organisatie en individuele burgers, te combineren met talenten van mensen met een gemeentelijke uitkering die tijdelijk vrijgesteld zijn van de arbeidsverplichting. Op die manier worden talenten behouden en verder ontwikkeld. Op dit moment verrichten 12 mensen zonder een arbeidsverplichting, vrijwilligerswerk.

2.15 *Het armoedebeleid geven we opnieuw vorm, waarbij we aansluiten bij de transformatie en transitie (zie ook onder doelstelling 2).*

De gemeenteraad heeft het voortouw bij het opnieuw vormgeven van het armoedebeleid. In april is een raadsavond georganiseerd waarbij met professionals en ervaringsdeskundigen gesproken is over armoede en wat dat betekent. De voorzittersgroep Armoede zal voor de rest van 2015 een aanpak opstellen.

2.16 *We hebben zicht op de doelgroepen en de voorzieningen en hulp waar ze gebruik van maken.*

Werkende weg krijgen we steeds meer zicht op doelgroepen en voorzieningen en we kunnen een eerste aanzet geven waar de meeste vragen vandaan komen en tot welke doelgroep ze behoren.

2.17 *We ontwikkelen een meetinstrument om de effecten/resultaten van ons beleid te kunnen monitoren.*

2.18 *We zoeken door inzet van experimenten de ruimte om te komen tot gerichte inzet van zorg op basis van de vraag van de inwoner en passend binnen de leidende principes.*

In 11 experimenten wordt hiermee ervaring opgedaan.

2.19 *We bevorderen initiatieven vanuit de samenleving, uit de kernen, die er voor zorgen dat de rijke culturele identiteit blijft behouden en verder wordt ontwikkeld.*

Het centrumplan Silvolde, een van de leefbaarheidsinitiatieven, zal niet alleen de leefbaarheid maar ook de culturele identiteit van Silvolde versterken.

2.20 *We bevorderen en stimuleren de samenwerking tussen gemeente, samenleving en andere partijen om de economische belangen van cultuur zichtbaar te maken.*

De Achterhoekse gemeenten hebben de handen ineengeslagen om te onderzoeken hoe cultuur en erfgoed in de Achterhoek beter kan worden uitgedragen waardoor het meer gaat renderen. In de Achterhoek is veel cultureel erfgoed, maar we realiseren ons dat te weinig en het wordt economisch onvoldoende benut. Het benutten van de kansen is des te meer van belang omdat voor cultuur de subsidies en de mogelijkheden van sponsoring teruglopen. Aan Bureau Buiten is de opdracht gegeven om de volgende vragen van een antwoord te voorzien:

- Hoe kunnen we ons erfgoed in stand houden en tegelijkertijd optimaler inzetten voor onze eigen leefomgeving en de vrijetijdseconomie?
- Hoe kunnen we de identiteit van de Achterhoek en cultuurevenementen behouden en gebruiken voor economische ontwikkeling?
- Hoe kunnen we de beleving vergroten, bijv. door evenementen te koppelen aan historie?
- Hoe kunnen we het rendement van ons cultureel erfgoed verhogen?

Het rapport zal worden opgeleverd september 2015.

2.21 *We bevorderen en stimuleren de samenwerking tussen de partijen op het DRU Industriepark (bedrijven en samenleving).*

De drie grote partijen op het DRU Industriepark hebben een convenant opgesteld dat begin 2015 door hen en ook door de gemeente is ondertekend. Dit is de basis voor een verdergaande samenwerking. In het convenant is ook vastgelegd dat de overige partijen en bewoners blijvend betrokken worden. Het college heeft in januari het initiatief genomen voor het bespreken van de kasstromen (woningbouw, investeringen, exploitatie) op het DRU

Industriepark met de samenleving en de raad. De gemeente werkt mee aan een verdere ontwikkeling van Optimaal FM tot een Regionaal Mediacentrum.

PROGRAMMA 3 De werkende gemeente

Programma-inhoud

We willen als gemeente de economische ontwikkeling en het ondernemerschap versterken. Ten behoeve van versterking van de werkgelegenheid beogen we meer afstemming van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

Wat willen we bereiken?

Missie programma

De gemeente(Overheid) bevordert in samenwerking met Ondernemers en maatschappelijke organisaties (de 3 O's) de economische ontwikkeling en het ondernemerschap door versterking van innovatie, passend onderwijs, duurzaamheid, bereikbaarheid en maakindustrie. De gemeente Oude IJsselstreek wil op deze terreinen een kwaliteitsslag maken. Het is hierbij blijvend belangrijk dat de arbeidsmarkt en het onderwijs goed aansluiten bij de huidige en toekomstige werkgelegenheid. De gemeente wil een netwerk van partijen rondom deze thema's faciliteren. Dit netwerk beperkt zich niet tot Nederland, maar omvat ook Duitsland, waar veel kansen liggen voor onze gemeente.

Actiepunten 2015:

- 3.1 *Doorontwikkelen van de bedrijvenparken en aansturen op gezamenlijke benutting. Gezamenlijke verantwoordelijkheid bevorderen.*
De herontwikkeling van Akkermansweide is in volle gang. We stimuleren daar de ondernemers het aanzicht van hun bedrijf te verbeteren middels een subsidieregeling. Daarnaast onderzoeken we met ondernemers, adviseurs en beleidsadviseurs naar mogelijkheden om onze bedrijven(-terreinen) toekomstbestendig te maken. Onder andere op Akkermansweide ondersteunen we een parkmanagement-initiatief van ondernemers en wordt de mogelijkheid van reclamebelasting, op verzoek van ondernemers, onderzocht.
- 3.2 *Frequent afstemming zoeken met industriële kringen en ontwikkelingen bedrijven monitoren.*
Er vindt structureel overleg plaats met VIV, IBOIJ en de ondernemersverenigingen. De gebiedsmakelaar bedrijven heeft een structureel overleg, 8 wekelijks, met zowel IBOIJ als VIV. Eén keer per jaar is er een bestuurlijk overleg met het college en IBOIJ en VIV. Eén keer per jaar is er een ondernemersplatform. Deze bijeenkomst organiseren de winkeliersverenigingen ieder jaar samen met de gemeente. Er is 2 jaarlijks overleg met de marktadviescommissie.
Gemiddeld twee keer per maand vindt er een bedrijfsbezoek met het college plaats. Individueel vinden eveneens regelmatig gesprekken met diverse bedrijven plaats.
- 3.3 *Door middel van het etaleren van innovatieve ontwikkelingen (lokaal en regionaal) positieve vestigingsfactoren industrie benadrukken.*
Wij hebben een bijdrage geleverd aan de techniekdag (als onderdeel van het innovatiefestival) die in 2015 in Ulft plaats heeft gevonden. Dit jaar doen we actief mee aan het erfgoed festival 2015 'Gemaakt in Gelderland', dit in samenhang met het industrieel erfgoed.
Daarnaast wordt er met 3 andere gemeentes vanuit de werkgroep Marketing en Acquisitie gewerkt aan promotiemateriaal voor de West Achterhoek. Dit jaar stonden we al op de Provada om de bedrijventerreinen A18/EBT in het bijzonder en de Achterhoek West in het algemeen op de kaart te zetten.
- 3.4 *Met kennisinstellingen (HAN en Graafschapcollege) en ondernemers zoeken naar flexibel onderwijsaanbod om benodigde kennis tijdig te kunnen benutten voor het arbeidspotentieel. Bewustwording toenemende inzet van de flexibele arbeidsschil.*
We hebben de industriële kringen gestimuleerd om deel te nemen aan de bijeenkomst „Speed-Dating: Unternehmen treffen Studierende“ in mei 2015 van Hochschule Rhein-Waal om ondernemers in verbinding te brengen met afstuderenden. Het betreft hier de mogelijkheid voor ondernemers om grensoverschrijdend te verbinden met stagiairs en studenten. We dragen bij aan regionale projecten om de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt te verbeteren en ondersteunen kleinschalige initiatieven om werkzoekenden, door het bieden van gerichte opleidingen, weer naar werk te begeleiden.
- 3.5 *Samen met ondernemers, onderwijsinstellingen en de provincie Gelderland onderzoeken we de mogelijkheden van het realiseren van een "Groen Kenniscentrum" Doel van het centrum*

is om "groene" kennis te delen met de verschillende partijen in de gemeente en samen tot innovaties te komen.

Dit heeft geresulteerd in de citta slow plannen, daarnaast initieert St. ICER contacten met opleidingsinstituten en instellingen die zich met 'groene' ontwikkelingen bezig houden. De citta slow audit wordt in 2015 nog afgerond.

3.6 *Breedband faciliteren voor het buitengebied, ondernemers en lokale inwoners.*

In 2014 heeft de gemeente geparticipeerd in het project voor de aanleg en exploitatie van een breedbandnetwerk in het buitengebied van de Regio Achterhoek.

In dit project nemen naast de provincie Gelderland en de gemeente Oude IJsselstreek tevens de gemeenten, Aalten, Bronckhorst, Berkelland, Doesburg, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost Gelre en Winterswijk deel. Het initiatief omvat de aanleg en exploitatie van een langjarig functionerend breedbandnetwerk: het netwerk moet in breedbandconnectiviteit voorzien voor een periode van 25-30 jaar. Onder het project vallen particuliere aansluitingen en de aansluitingen van kleinschalige bedrijven (agrarisch, recreatief etc.) in het buitengebied. Bedrijventerreinen vallen niet onder dit project. Met het project wordt beoogd een zo groot mogelijk aantal adressen in het buitengebied van Oude IJsselstreek op glasvezel aan te sluiten, waardoor dit gebied leefbaar kan blijven.

Maar na een voorspoedige start is gebleken dat de regels belemmeringen oproepen. Brussel geeft voorschriften voor overheden die steun willen geven.

Die weg leidt tot de aanleg van het netwerk via een aantal stappen met tussentijdse toetsing in de markt. Het doorlopen van al die stappen en de daarbij horende (reactie)tijd vraagt ongeveer een jaar. Wat dit betekent voor het op te richten eigen bedrijf weten de provincie en gemeenten nog niet. De beoogde start voor de aanleg in 2016 wordt hiermee dus minimaal een jaar vertraagd.

3.7 *We ontwikkelen en participeren in het creëren van nieuwe toeristische trekkers en concepten zoals de zogenaamde 'parels' als onderdeel van het rivierenconcept in de Achterhoek.*

Dit gebeurt volop in de vorm van het promoten van fietspaden, recreatievaart, Engbergen, DRU, etc.

3.8 *We stimuleren het verbinden van meerdere aanbieders vrijetijdseconomie tot samenhangende arrangementen.*

Per 1 mei is de regio-coördinator gestart die vanuit Stichting Achterhoek Toerisme met ondernemers en maatschappelijke organisaties toeristische arrangementen ontwikkelt en ervoor zorgt dat ons aanbod regionaal wordt vermarkt.

3.9 *We stimuleren en ondersteunen lokale toeristische en recreatieve organisaties op weg naar financiële zelfstandigheid.*

Ondermeer met de VVV-OIJ is dit traject ingezet.

3.10 *De Achterhoek wordt LeaderRegio. Hierdoor komen via de provincie Gelderland Europese subsidiemiddelen beschikbaar (tijdvak 2015-2022) voor de uitvoering van projecten die bijdragen aan een economisch vitale en leefbare plattelandsregio. Dit vraagt om 50% cofinanciering van de deelnemende gemeenten. De komende 5 jaar gaat het om ca. € 70.000,- per gemeente per jaar. We stellen een visie vrijetijdseconomie en plattelandsontwikkeling op.*

De LEADER status is nog niet verleend aan de Achterhoek. De LOS (Lokale Ontwikkelings Strategie die hiervoor moet worden opgesteld) is nog niet goed gekeurd door het ministerie van Landbouw en Innovatie.

Omdat Montferland niet meedoet heeft de Regio Achterhoek de overige zeven Achterhoekse gemeenten verzocht een hogere bijdrage aan cofinanciering te leveren. Het gaat om een vrijwillige bijdrage van € 8.930,- per jaar gedurende 5 jaar. Het college heeft bij brief (15uit40194) aangegeven een voorbehoud te maken wat onze medefinanciering betreft gezien onze financiële situatie. In het licht van de daarmee samenhangende bezuinigingsnoodzaak is ook onze deelname aan LEADER onderwerp van heroverweging.

3.11 *Het recreatief-utilitaire fietspad Engbergseweg-Ziegenbeek vraagt om een aantal kostbare verkeersaanpassingen. Grondposities van Engbergen tot aan de Terborgseweg zijn binnen het kavelruilproces Engbergen-Voorst aangekocht.*

Het fietspad vanaf de A-Strang tot aan de Terborgseweg is medio 2015 in gebruik genomen. I.v.m. obstakels in de grondverwerving wordt het fietspad vanaf de Terborgseweg niet langs de Ziegenbeek, maar langs de Keizersbeek gelegd. Stichting Kerkepaden Sinderen heeft het fietspad onlangs opgeleverd.

3.12 *We voeren samen met de partners het lokaal toeristisch recreatief ontwikkelingsplan (TROP) uit. IJzer is het hoofdthema binnen ons TROP. Het DRU Industriepark is opgenomen in de*

- route *Spannende Gelderse Geschiedenis* en is het begin en eindpunt geworden voor de hele Achterhoek. Op dit moment is een grensoverschrijdend onderzoek gaande naar het ontwikkelen van een industrieel-historische route (ERIH, European Route industrial Heritage). DRU Industriepark is officieel ERIH-Knooppunt geworden. Ook het ERIH-onderzoek is gereed. De Euregio is met betrokken partners in overleg over de uitvoering van het plan. Uitvoering is afhankelijk van draagvlak in de grensregio.
- 3.13 *Binnen het Gebiedsproces Baaksebeek-Veengoot bespreken we de mogelijkheden om toeristische ontwikkeling van 't Venne in een groter geheel op te pakken.*
Medio 2015 zou er een integrale gebiedsuitwerking liggen. Voor de onderbouwing van de visie worden aanvullende onderzoeken uitgevoerd. Een en ander vraagt meer tijd dan voorzien. Voor het eind van het jaar moet de visie zijn afgerond. Toeristische ontwikkeling maakt hiervan onderdeel uit.
- 3.14 *Wij versterken de recreatieve infrastructuur, door voorzieningen als fiets-, wandel- en ruitersporen aan te leggen. Wij streven naar doorgaande netwerken. Hierbij hebben we specifiek aandacht voor het (verder) realiseren van het fietspad Doesburg – Bocholt.*
Bebording van het Achterhoekse Wandelnetwerk is in uitvoering en in onze gemeente al geplaatst. Bebording fietspad Doesburg-Bocholt wordt door StAT uitgevoerd. Knelpunten doen zich nog voor rond Terborg en Silvolde. Daarnaast is door StAT begonnen met de aanleg van het wandelroutenetwerk in onze gemeente.
- 3.15 *Verbetering van de bewegwijzering van routes is een aandachtspunt. We starten in de 2e helft van dit jaar met de aanleg van de padenstructuur van Engbergen richting van Hal en 't Lohr.*
Zie boven. Padenstructuur rond Engbergen zijn nu aangelegd. Er wordt volop gebruik gemaakt van de betreffende paden.
- 3.16 *Met de Duitse grensgemeenten komt een verdere uitwerking en concretisering van economische samenwerking. Sport vormt een belangrijke verbinding in de te ontwikkelen plannen.*
Met name met Bocholt zijn meerdere initiatieven besproken en deze worden verder uitgewerkt. Voor het ontwikkelen van een grensoverschrijdend netwerk bureau voor ondernemers is een Interreg-subsidieaanvraag in voorbereiding.
- 3.17 *De bereikbaarheid tussen de Achterhoek en Emmerich/Kleve wordt waar mogelijk vergroot.*
Het onderzoek naar de grensoverschrijdende busverbinding tussen Doetinchem en Kleve is afgerond. De gemeente heeft op dit moment geen aanleiding om nieuw beleid te ontwikkelen.
- 3.18 *Wonen en werken in het grensgebied stimuleren we in samenwerking met de ondernemers.*
Samen met Bocholt en Euregio Rhein-Waal werken we eraan om een NL-Dld Bedrijveninfopunt op te zetten. Het projectplan is in concept gereed. Ook elders in de Achterhoek wordt aan dergelijke initiatieven gewerkt.
Nadat afstemming met omliggende gemeenten en de provincie heeft plaatsgevonden zal er getracht worden om in september de conceptaanvraag bij de Euregio in te dienen om besluitvorming eind 2015 mogelijk te maken.
- 3.19 *Het bevorderen van de sociale cohesie in het grensgebied is een speciaal aandachtsgebied vanuit Interreg V. Hierbij speelt ook de zorg en het onderwijs een grote rol.*
Hier is aandacht voor vanuit verschillende initiatieven, zoals het aanbieden van duitse les op basisscholen en onderlinge uitwisselingen van medewerkers tussen organisaties aan weerszijden van de grens.
- 3.20 *Wij werken mee aan de verdere voorbereiding van de verbetering van de N18/A18.*
Op regionaal niveau is dit opgepakt, wij dragen hieraan bij. Half september is een start gemaakt met de uitvoering.
- 3.21 *Wij werken mee aan een zo gunstig mogelijke ligging van de nieuwe afrit aan de A3 bij Netterden.*
Wij zijn betrokken bij dit proces.
- 3.22 *Wij zetten ons in voor een verdubbeling van de spoorlijn Arnhem-Winterswijk.*
Dit is in regionaal verband opgepakt, wij dragen hieraan bij.
- 3.23 *In nauwe samenspraak met inwoners tot afstemming komen van ondernemersactiviteiten cq middenstand in de diverse kernen.*
Op Achterhoekse schaal is een Afsprakenkader Detailhandel ontwikkeld. Besluitvorming is in voorbereiding. De volgende stap is om met ondernemers binnen dit kader tot een passende invulling op kernniveau te komen. Binnen onze eigen gemeente werken we nu aan het

- vastleggen van de eigen kernwinkelgebieden. Inzake meerdere initiatieven uit de samenleving verbinden we mensen en bedrijven om tot realisatie van plannen te komen.
- 3.24 *We bevorderen de leefbaarheid en voorkomen leegstand.*
 Initiatieven zoals "IJzersterk Ondernemen" en Ulft 2020 zijn met steun van de gemeente (financieel en facilitair) van de grond gekomen. 't Klooster in Ulft is nu voor ongeveer 80% gevuld met 18 huurders. Dit is een buitengewone prestatie, de invulling is vele malen sneller gegaan dan verwacht.
 Met name in Ulft zien we een afname in het aantal leegstaande winkelpanden.
- 3.25 *Initiatieven vanuit de inwoners cq bedrijven op haar merites beoordelen. Procesplanning vanuit ruimtelijke ordening opzetten en blauwdruk planning voorkomen.*
 Wij begeleiden en volgen de processen van inwoners- en ondernemersinitiatieven, waarbij de gemeente betrokken wordt en stimuleren het zoeken naar mogelijkheden om initiatieven tot stand te brengen. Een mooi voorbeeld is het in beheer geven van het pand 't Klooster aan de Stichting IJzersterk Ondernemen. 't Klooster in Ulft is nu voor ongeveer 80% gevuld met 18 huurders. Dit is een buitengewone prestatie, de invulling is vele malen sneller gegaan dan verwacht.
 Om ook de laatste ruimtes af te maken en geschikt te maken voor verhuur is een extra impuls in de vorm van een revolverend krediet beschikbaar gesteld om dit snel mogelijk te kunnen maken. Wel is, gezien de positieve resultaten, de Stichting inmiddels gestart met het aflossen aan de gemeente.
 Stimuleren van initiatieven naar samenhangende mobiliteitsvoorzieningen, zoals gezamenlijk opgepakt in de regio via het proces Basismobiliteit. Een van de concrete projecten daarbinnen is de start van pilot dorpsauto.
- 3.26 *We stimuleren participatie van inwoners en bedrijven in financieel opzicht en hanteren co-financiering. We streven naar win-win situaties.*
 In toenemende mate worden initiatieven uit de samenleving gezamenlijk met die partijen ontwikkeld en in gezamenlijke uitvoering gerealiseerd. Het Keurmerk Veilig Ondernemen is daarvan al jarenlang een voorbeeld. De projecten IkStartSmart en IkGroeiSmart, waarbij startende ondernemers ondersteund worden bij de start van hun bedrijf om daarmee een sterkere start te maken, dragen hieraan bij.
- 3.27 *Samenwerken met en faciliteren van de AGEM . Om een energieneutrale Achterhoek te realiseren is de AGEM actief in de levering, de opwekking en besparingen van energie. De gemeenten in de regio en de AGEM werken nauw samen om dit doel te halen. Indien mogelijk als gemeente energie inkopen bij de AGEM. Begeleiden van de voortgang van de twee windenergieprojecten in de gemeente (Den Tol en BAM). Het opgesteld vermogen van de twee parken in onze gemeente is 36 MW. Hierbij wordt ingezet op participatiemogelijkheden van omwonenden.*
 In de najaar van 2015 gaat BAM /YARD beginnen met bouwen van 6 molens waarin 4 in onze gemeente. Er is een participatie mogelijk om te investeren (crowd-investeren) voor omwonenden. Het bestemmingsplan van het tweede windpark 'Den Tol' is door de Raad van State vernietigd. De initiatiefnemers is samen met de gemeente bezig met de knelpunten aan te passen en een nieuw plan BP te maken, eind 2015.
- 3.28 *De gemeente wil initiatieven voor gebruik van zonne-energie faciliteren. Dit gebeurt in samenwerking met andere partijen. Voorbeelden zijn het stimuleren van zonnepanelen bij particulieren, de vervanging van astbestdaken door zonnedaken en de realisatie van zonneparken. Ook de AGEM is actief op de zonnemarkt. Met name mogelijkheden voor een Solarpark wordt onderzocht. Het opgesteld vermogen van een park is ongeveer 1 à 2 MW.*
 Ondernemers en ondernemersclusters, die aangeven geïnteresseerd te zijn in het toepassen van zonne-energie, zijn in contact gebracht met kennisinstellingen op dit gebied voor verdere uitwerking van de ideeën, zowel voor individuele toepassing van zonne-energie maar ook voor gezamenlijke projecten. Om meer duurzame energie op te wekken in de gemeente is zonne-energie het meest kansrijk. Er zijn wel kansen, maar geen concrete ontwikkeling op het gebied van het solarpark.
- 3.29 *De samenwerking met de stichting ADV/ VerduurSaam continueren. ADV werkt nauw samen met de bouwbedrijven in de regio. De ADV stimuleert het verduurzamen van de bestaande bouw door bewustwording en voorlichting, verduurzaming- en energiebesparingprojecten en deskundigheid- en innovatiebevordering (trainen, opleiden ed).*
 ADV /VerduurSaam is partij in het VerduurSaam energieloket samen met de AGEM.zie 3.31.

- 3.30 *Doorgaan met de woningisolatieregeling 'Achterhoek bespaart'. Deze actie stimuleert het isoleren van de woningen bij particulieren. In de gemeente Oude IJsselstreek zijn in het kader van deze regeling al 1425 subsidies verleend.*
 Inmiddels zijn er ongeveer 1550 subsidies verleend. In juni 2015 is de nieuwe regeling voor 2015 in werking gedaan, deze loopt tot eind 2015. Nog eens 250-275 subsidies kunnen worden verstrekt. Het verduurSaam energieloket voert de regeling uit. Het instellen van regionale dezelfde duurzaamheidsleningen wordt onderzocht.
- 3.31 *Het realiseren van een energieloket voor inwoners, in regionaal verband en in samenwerking met de AGEM/ADV. Het energieloket wordt gerealiseerd met geld dat beschikbaar is gesteld door het rijk (via de VNG) voor de uitvoering van maatregelen uit het SER energieakkoord van eind 2013.*
 Het energieloket "VerduurSaam energieloket" is gerealiseerd. Inwoners uit de achterhoek kunnen bij dit loket terecht met al hun vragen over het verduurzamen van de bestaande bouw.
- 3.32 *Doorgaan met het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen. De ambitie voor nieuwe gemeentelijke gebouwen is dat ze minimaal energieneutraal worden uitgevoerd. Tijdens het regulier onderhoud wordt er gekeken of er duurzame maatregelen aan de gemeentelijke gebouwen kunnen worden meegenomen.*
 Dit is een continu aandachtspunt bij dagelijks en groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen. Bij nieuwbouw van gemeentelijke gebouwen wordt duurzaamheid vanaf het ontwerpstadium meegenomen en getoetst op basis van GPR-gebouw. GPR-gebouw toetst niet alleen op energieverbruik maar ook op materialisering.
- 3.33 *In de Bomenbuurt de bouw van energieneutrale woningen in het kader van Woonpark Gelderland afronden.*
 Het verzoek om subsidievaststelling van het project moest voor 1 augustus 2015. Het eindrapport is gemaakt en als concept naar de provincie gestuurd. Het verzoek is om de subsidie toe te kennen op basis van de gehaalde resultaten. De weg naar deze resultaten is namelijk anders dan omschreven in de subsidieaanvraag. De provincie heeft dit verzoek in behandeling.
- 3.34 *Duurzaamheid is onderdeel van de herinrichting van het sportpark "De IJsselweide".*
 Duurzaamheid is een wezenlijk onderdeel van de herinrichting van het sportpark "De IJsselweide".
- 3.35 *De gemeente zal waar mogelijk meewerken aan duurzame initiatieven in de markt. De gemeente staat open voor nieuwe initiatieven, maar legt steeds meer verantwoording in de maatschappij bij de ondernemers, organisaties en inwoners.*
 Het burgerinitiatief "Echt Energie" heeft een project Zonnepanelen zonder te investeren gelanceerd. De groep is met de gemeente in overleg over een borgstelling. Echt energie zal in eerste instantie zonnepanelen installeren voor totaal 1 MW. Echte energie is bezig met een haalbaarheidstudie. Op basis van deze haalbaarheidstudie zal eventueel een borg gegeven worden.
- 3.36 *Het monitoren van de ambitie uit de beleidsnota "Tijd voor nieuwe energie". Kwantificeren van de gerealiseerde energiebesparing en de hoeveelheid hernieuwbare energie om inzicht krijgen in hoever de ambities uit 2010 gerealiseerd zijn. Tevens een vooruitblik geven voor de ambitie om energieneutraal te zijn in 2030.*
 De gemeente wil in 50% CO2 reductie realiseren in 2020 en in 2030 geheel energieneutraal zijn. Op dit moment is de prognose dat we 27% reductie halen als we de geplande duurzame energieprojecten in de gemeente realiseren. Dit is weliswaar een forse reductie maar minder dan de ambitie van 50%. De gemeente ondersteunt het Gelders Energieakkoord en het regionale beleidskader dat wordt verwoord in Energietransitie Duurzame Energie Achterhoek. Dit jaar wordt er een regionale "Uitvoeringsagenda Achterhoek energieneutraal 2030" opgesteld. De financiering van deze agenda is een belangrijk aspect maar nu nog niet duidelijk. De invulling hiervan komt later aan de orde.
- 3.37 *Het stimuleren van energiebesparing bij bedrijven en instellingen.*
 Geen specifieke activiteiten in dit thema naast de initiatieven op het gebied van zonne-energie, zie 3.28.
- 3.38 *We volgen de plannen van de schoolbesturen ten aanzien samenwerking en het concept ondersteuningsplan voor het uitvoeren van de Wet Passend Onderwijs.*
 Er vindt periodiek overleg plaats met de schoolbesturen over deze ontwikkelingen.

- 3.39 *Er is inzicht in de toekomstige ontwikkelingen over de bevolkingssamenstelling en de effecten daarvan op het basisonderwijs en de onderwijshuisvesting. Op basis van de inzichten kunnen we diverse scenario's aan de raad voorleggen.*
- 3.40 Een presentatie aan de raad heeft in 2015 reeds plaatsgevonden, een vervolg hierop zal in de loop van 2015 komen. *Wij maken, in overleg met het Lokaal Educatief Beraad, afspraken over het voorzieningenniveau.*
Er zijn werkgroepen gevormd, waarin de betrokken partijen en gemeente participeren. Hier wordt verder gewerkt aan meerdere relevante thema's.
- 3.41 *Er wordt een visie ontwikkeld en uitgevoerd ten behoeve van de samenhang en mogelijke integratie van peuterspeelzalen en kinderopvang in samenhang met het basisonderwijs, waarbij het doel is zoveel mogelijk kinderen uit de doelgroep te bereiken.*
Er is voortgang in de ontwikkelingen op VVE-gebied.
- 3.42 *Wij voeren lokale projecten van de Achterhoek Agenda 2020 uit, zoals 'een leven lang leren' en 'toekomstbestendig opleiden en werven'. Wij continueren, met de 3 O's, de 'eigen Achterhoek Academie' voor kennis- en netwerkontwikkeling.*
Wij dragen bij aan verschillende projecten van de Achterhoek Agenda 2020. De Achterhoek Academie continueert haar activiteiten in 2015 met nieuw aanbod.
- 3.43 *We ondersteunen projecten om de toegankelijkheid van de arbeidsmarkt te stimuleren. We zetten ons in voor een duurzame arbeidsmarkt rekening houdend met ontwikkelingen zoals de flexibilisering van de arbeid.*
In samenhang met ondernemers en kennisinstellingen wordt gewerkt aan een goede aansluiting van onderwijs naar de arbeidsmarkt. We stimuleren en ondersteunen kleinschalige initiatieven met ondernemers, onderwijsinstellingen en werkzoekenden in kansrijke sectoren om daarmee tot heel concrete resultaten te komen.
We bieden mogelijkheden en kansen aan ondernemers en ZZP-ers om lokaal en regionaal te netwerken en opdrachten te verwerven.
- 3.44 *We maken onder andere techniek aantrekkelijk voor jongeren en zorgen dat ze ermee in aanraking komen. Hierin hebben ICER en CIVON een belangrijke taak.*
Diverse initiatieven vinden plaats. De 'Week van de innovatie' met de Techniekdag was een succesvol evenement wat veel uitstraling en bekendheid heeft gegenereerd. Daarnaast vinden in 2015 diverse andere evenementen en bijeenkomsten plaats.
- 3.45 *Samen met de bedrijven brengen we werkzoekende jeugd en ouderen (55+) op basis van onder andere de Participatiewet zoveel mogelijk onder bij bedrijven.*
We informeren bedrijven over de mogelijkheden en initiëren en ondersteunen projecten om, samen met bedrijven, tot voor alle partijen goede oplossingen te komen, waarbij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in reguliere bedrijven aan het werk kunnen.
- 3.46 *We stimuleren de bereikbaarheid van hoger onderwijs en de samenwerking daarbinnen in de Achterhoek en de grensstreek alsmede richting Duitsland.*
Contacten worden onderhouden met alle hoger onderwijsinstellingen in Gelderland en enkele Duitse Hochschulen (Bocholt en Kleve). We leggen verbindingen tussen ondernemers, kennisinstellingen en andere partijen.

PROGRAMMA 4 De dienstverlenende gemeente

Programma-inhoud

In dit programma zijn de doelstellingen opgenomen die bijdragen aan het versterken van de kwaliteit van het bestuur en het inrichten van de dienstverleningsorganisatie.

Wat willen we bereiken?

Missie programma

Kwaliteit in dienstverlening:

De gemeentelijke dienstverlening voldoet aan de behoefte en de logica van de inwoner. De gemeente is ondernemend en creatief als het gaat om de manier waarop ze haar dienstverlening inricht, daarbij houdt de gemeente oog op de toekomst en is kostenefficiënt.

Kwaliteit in bestuur:

De gemeentelijke organisatie voert haar taken doelmatig, doeltreffend en rechtmatig uit en probeert het vertrouwen te winnen bij de inwoners, bedrijven en instellingen. De gemeente is er voor haar inwoners en niet andersom.

Actiepunten 2015:

- 4.1 *De organisatie is nog steeds volop in ontwikkeling. In 2014 is de LEAN methodiek breed ingezet om de werkprocessen te optimaliseren. In 2015 gaan we hier volop mee door.*
Er zijn een aantal trajecten die nog lopen en een aantal die zijn afgerond. Zoals inhuur extern personeel (P&O proces) en het aanvragen van een evenementenvergunning (dienstverleningsproces). De projectleider die voor LEAN was aangesteld, heeft de organisatie verlaten. De verwachting is dat in september de vacature alsnog vervuld wordt. Deze projectleider gaat de gedachtegang en methodiek van Lean breder in de organisatie vorm geven, zodat deze zich ontwikkelt naar een cultuur van continu verbeteren.
- 4.2 *Het systeem dat nodig is om de digitalisering van de gemeente mogelijk te maken, is geïmplementeerd in 2014 en wordt verder ingericht in 2015.*
In het najaar zijn de zaaktypes die samenhangen met omgevingsvergunning ingericht en geïmplementeerd.
- 4.3 *Het uitvoeren van landelijke richtlijnen, zoals inrichting basisregistraties Grote Topografie en de WOZ.*
De planning is dat beide trajecten eind 2015 worden afgerond. Voor deze planning liggen beide projecten op koers.
- 4.4 *Verder werken aan het uitbreiden van de kennis van het team frontoffice, met interne opleidingen.*
Enkele taken van het onderdeel Vergunningen zijn overgenomen door de Frontoffice. Momenteel wordt bekeken of verdere uitbreiding haalbaar is of dat het mogelijk toch meer thuis hoort bij de backoffice.
Medio september wordt gestart met het Telefonisch Zorgteam. De inwoner die belt voor een zorgvraag kan door middel van een keuzemenu meteen doorverbonden worden met het vakgebied Zorg. Hierdoor wordt onze telefonische dienstverlening verbeterd.
De frontoffice heeft het spits afgebeten met werken met het zaaksysteem. Enkele producten worden afgehandeld binnen het zaaksysteem, de komende tijd worden nog nieuwe producten toegevoegd. Instructie en kennisoverdracht worden intern opgepakt.
- 4.5 *De organisatieontwikkeling voor alle dienstverleners verder stimuleren.*
Er hebben gesprekken met alle dienstverleners plaatsgevonden en de resultaten zijn teruggekoppeld aan de teamleider. Deze gaat dit verder oppakken in ieders Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP). Verder wordt via de aanpak van Matthijs Almekinders en Pierre van Amelsvoort de verdere ontwikkeling van organisatie opgepakt, waardoor de opdrachten voor de kwartiermakers ten einde is gekomen.
- 4.6 *Eind 2013 is onderzoek gedaan naar de manier waarop we ons verder moeten ontwikkelen naar een digitale overheid. Dit in combinatie met het onderzoek naar de huidige stand van zaken van onze ICT in 2014 maken het mogelijk om een gericht plan van aanpak te maken.*
Er is een extern onderzoek uitgevoerd naar de ICT in Oude IJsselstreek. De conclusies en aanbevelingen hiervan zijn door het college vastgesteld.

- 4.7 *Er wordt inzichtelijk gemaakt wat een effectieve en efficiënte ICT voorziening voor een organisatie van deze omvang kost. Het is duidelijk dat ICT een grote ontwikkeling moet doormaken en daar zijn kosten aan verbonden. Deze kosten moeten vooraf helder zijn en beheersbaar blijven gedurende het proces.*
 Uit het externe ICT-onderzoek is gebleken dat de automatisering in de samenwerking met de gemeenten Aalten, Doesburg en Doetinchem effectief en efficiënt is georganiseerd. Wel wordt aanbevolen nog meer ICT-onderdelen hierbij onder te brengen. Hieraan zal op korte (2015) en lange termijn (2020) uitvoering gegeven worden. De doelstelling is om met deelnemende gemeenten in 2020 één applicatielandschap te hebben.
- 4.8 *Het onderzoeken van mogelijkheden samen met bedrijven en andere overheden naar het opzetten van een kenniscentrum voor open source oplossingen in de Achterhoek.*
 In 2014 zijn er op initiatief van de gemeente Oude IJsselstreek de eerste gesprekken gevoerd met partners uit de regio.
 Er is gesproken met de gemeente Winterswijk en het Work Innovate Center. In 2015 wordt gekeken of dit actiepunt voldoende regionaal in trek is om verdere uitvoering aan te geven. Om te beoordelen in hoeverre het potentie heeft, vindt er onder meer een gesprek plaats met kennismakelaar Martin Stor van Achterhoek 2020.
 De verschillende partijen hebben in 2015 weinig tot geen actie meer ondernomen met betrekking tot het initiatief. De gemeente Oude IJsselstreek is voornemens om het voorstel te parkeren voor in ieder geval dit jaar.
- 4.9 *Het implementeren van de Basisregistratie Topografie Groot (BTG) in samenwerking met gemeenten Doetinchem, Doesburg en Aalten.*
 De implementatie van de BGT in samenwerking met Doesburg, Aalten en Doetinchem bleek niet te realiseren. De samenwerking richt zich nu op de beheerfase maar zal nog wel enige tijd op zich laten wachten. Afgesproken is dat iedere gemeente in eerste instantie voor zich de bijhouding organiseert. Om direct te starten met een gezamenlijke bijhouding zou ook betekenen dat we gelijktijdig de initiële fase moeten afronden, en dat is niet het geval.
 De productiefase is uitbesteed maar heeft vertraging opgelopen door problemen met een onderaannemer bij de producent. De gehele kaart is gereed maar voldoet nog niet aan de gestelde kwaliteit. De verwachting is dat de BGT op tijd wordt opgeleverd. De beheerfase en de implementatie bij de beheerders openbare ruimte wordt aansluitend opgepakt.
- 4.10 *Het voorbereiden van de basisregistratie WOZ.*
 In het vierde kwartaal van 2015 wordt begonnen met de voorbereidingen voor de aansluiting op de landelijke voorziening WOZ. Indien Centic de programmatuur tijdig heeft aangepast en uitgeleverd verwachten wij in de loop van 2016 dat de WOZ administratie definitief wordt aangesloten op de landelijke voorziening WOZ.
- 4.11 *We gaan terplekke kijken met alle betrokkenen naar wat de problemen en mogelijke oplossingen zijn van (vermeende) problemen in het verkeer. Er worden zo weinig mogelijk regels gesteld, maar de regels die worden gesteld, worden ook strikt gehandhaafd. De buurt kan een rol spelen in het oproepen van een handhaver bij probleemsituaties.*
 Wekelijks worden probleemsituaties op het gebied van verkeer en vervoer ter plekke bekeken samen met inwoners. Meestal zijn er verschillende oplossingen mogelijk die worden geïnitieerd door de inwoners zelf of door wegbeheerders/politie. Handhaving wordt pas ingezet als klantvriendelijke oplossingen onvoldoende helpen. Dit laatste heeft te maken met de beperkte capaciteit van de politie en onze eigen boa.
- 4.12 *Het implementeren van het nieuwe afvalstoffenbeleidsplan dat begin 2015 wordt vastgesteld.*
 Het nieuwe afvalstoffen beleid (VANG) is vastgesteld door de gemeenteraad in juni 2015. In het najaar zal het uitvoeringsplan definitief worden gemaakt. Vanaf 2016 zal de uitvoering stapsgewijs worden ingevoerd.

FINANCIELE VERANTWOORDING

Bijlage 2 Afwijkingen exploitatiebudgetten

Omschrijving	-/- is nadeel				Toelichting bij afwijkingen
	Prognose / AFWIJkingen				
	Uitgaven		Inkomsten		
	1e berap	2e berap	1e berap	2e berap	
PROGRAMMA 1 DE GEMEENTE WAAR HET GOED WONEN IS					
Verkoop onroerend goed	75.000-		75.000		Er wordt actief ingezet op de verkoop van gronden en panden, dit brengt extra kosten met zich mee. De inschatting is dat deze kosten voor minimaal een gelijk bedrag rendement opleveren. Voornamelijk is de inschatting dat de extra inkomsten ook in 2015 worden gerealiseerd.
Bommenregeling		11.694-			Betreft de doorbetaling aan het Waterschap van de via de Algemene uitkering ontvangen rijksbijdrage op grond van de Bommenregeling
Bestemmingsplannen				20.000-	Het aantal aanvragen voor wijziging van een bestemmingsplan blijft achter.
Actualisering/herziening Bestemmingsplannen		65.000-			Vanwege de externe inhuur m.n. voor bestemmingsplan Buitengebied wordt het (in 2015 verlaagde) budget overschreden.
subtotaal incidenteel programma 1	75.000-	76.694-	75.000	20.000-	
Stadsherstel Terborg	10.409				De gemeente is als borg aangesproken voor de lening van € 140.000 in 2014, zie voor een nadere toelichting de jaarrekening. Nu resteert er nog de rentelasten voor de lening van € 80.000.
Onkruidbestrijding	50.000-				Het college heeft vorig jaar besloten per direct te stoppen met chemische onkruidbestrijding, het milieuvriendelijke alternatief kost € 50.000 meer. Dit nadeel kan niet binnen het product opgevangen worden.
subtotaal structureel programma 1	39.591-	-	-	-	
Totalen programma 1	114.591-	76.694-	75.000	20.000-	

	-/- is nadeel				
Omschrijving	Prognose / AFWIJINGEN				Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven		Inkomsten		
	1e berap	2e berap	1e berap	2e berap	
PROGRAMMA 2 EEN LEEFBARE GEMEENTE (SOCIAAL DOMEIN)					
Subsidiering sportverenigingen	100.000-				De overschrijding is een gevolg van het open-einde-karakter van de subsidieregeling. Dit jaar wordt het nieuwe subsidiebeleid geschreven. Verwachting is dat dat per 2016 ingaat. Er is voor 2015 geen verandering te verwachten in de financiële kaders voor subsidiëring sportverenigingen ten opzichte van 2014.
ISWI	559.500-				De begroting van de gemeente gaat uit van een (extra) bijdrage van € 590.500. De begroting van het ISWI gaat uit van een (extra) bijdrage van € 1.150.000. Inmiddels is wel de IAU aangevraagd voor 2014.
Kunstbeoefening en bevordering	45.000-				De overschrijding is een gevolg van het open-einde-karakter van de subsidieregeling. Dit jaar wordt het nieuwe subsidiebeleid geschreven. Verwachting is dat dat per 2016 ingaat. Er is voor 2015 geen verandering te verwachten in de financiële kaders voor subsidiëring cultuurverenigingen ten opzichte van 2014.
Participatiewet	91.794-		6.716.670-		De participatiewet was voorheen een rijksbijdrage en is inmiddels een onderdeel van de algemene uitkering / sociaal domein. Derhalve dient de geraamde bijdrage van € 6.716.740 van programma 2 gecorrigeerd te worden naar programma 4 algemene uitkering. Daarnaast is de bijdrage participatiewet verhoogd in de algemene uitkering met € 91.794. Dit bedrag wordt doorgestort aan de Gemeenschappelijke regelingen conform algemene uitkering en dient derhalve te worden bijgesteld.
Algemene uitkering sociaal domein	11.000				Het effect van de algemene uitkering, de doorwerking van de september- en decembercirculaire heeft het volgende effect. Budgettaire voor de marap berap een voordeel, lees minder te besteden voor het sociaal domein.

Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN		Toelichting bij afwijkingen														
	Uitgaven		Inkomsten														
	1e berap	2e berap	1e berap	2e berap													
Buurtsportcoaches		54.000-			<p>Binnen programma 4 algemene uitkering w ordt een decentralisatie uitkering ontvangen van € 144.000 voor het inzetten van buurtsportcoaches.</p> <p>In 2015 wordt in ieder geval 2,2 fte gerealiseerd. Afhankelijk van lokale initiatieven kan dit maximaal 7,2 fte w orden.</p> <p>In 2016 worden 2 fte voor 100% uit de rijksmiddelen gefinancierd. De overige 4 fte w orden voor 40% uit de rijksmiddelen gefinancierd en voor de overige 60% door derden-financiering.</p> <p>Vanaf 2017 w orden alle 6 fte voor 40% gefinancierd uit de rijksmiddelen en voor 60% uit derden-financiering.</p> <p>Indien de 60% derden-financiering niet w ordt gerealiseerd, hoeft de gemeente Oude IJsselstreek deze financiering niet voor haar rekening te nemen. Het resulteert dan in een lager aantal fte buurtsportcoaches dat w ordt ingezet.</p> <p>In programma 2 w ordt een nadeel gemeld (een op te voeren uitgavenraming) het voordeel is te vinden in programma 4, het betreft een budgettair neutrale vew erking.</p>												
Effecten meicirculaire Sociaal domein		212.433			<p>Het effect van de meicirculaire 2015 dat betrekking heeft op het sociaal domein bedraagt - € 212.433 (negatief op de algemene uitkering). Dit bedrag kan naar onderdelen als volgt w orden gespecificeerd:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">WMO (HV)</td> <td style="text-align: right;">- € 20.018</td> </tr> <tr> <td>Huishoudelijke hulp toelage</td> <td style="text-align: right;">€ 224.721</td> </tr> <tr> <td>Decentralisatie AWBZ</td> <td style="text-align: right;">- € 69.139</td> </tr> <tr> <td>Decentralisatie Jeugdzorg</td> <td style="text-align: right;">- € 380.821</td> </tr> <tr> <td>Decentralisatie Participatiew et</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 32.824</u></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td style="text-align: right;">- € 212.433</td> </tr> </table> <p>Het nadeel op de algemene uitkering (programma 4) bij budgettair neutrale verw erking geeft een voordeel op programma 2 aangezien dit op de budgetten op programma 2 (per saldo) moeten w orden verlaagd.</p>	WMO (HV)	- € 20.018	Huishoudelijke hulp toelage	€ 224.721	Decentralisatie AWBZ	- € 69.139	Decentralisatie Jeugdzorg	- € 380.821	Decentralisatie Participatiew et	<u>€ 32.824</u>	Totaal	- € 212.433
WMO (HV)	- € 20.018																
Huishoudelijke hulp toelage	€ 224.721																
Decentralisatie AWBZ	- € 69.139																
Decentralisatie Jeugdzorg	- € 380.821																
Decentralisatie Participatiew et	<u>€ 32.824</u>																
Totaal	- € 212.433																

	-/- is nadeel				
Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN				Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven		Inkomsten		
	1e berap	2e berap	1e berap	2e berap	
Ongediertebestrijding		10.000-			Budget wordt overschreden doordat bestrijding geheel wordt uitbesteed.
subtotaal incidenteel programma 2	785.294-	148.433	6.716.670-	-	
subtotaal structureel programma 2	-	-	-	-	
Totalen programma 2	785.294-	148.433	6.716.670-	-	

Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN		inkomsten		Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven				
	1e berap	2e berap	1e berap	2e berap	
PROGRAMMA 3 DE WERKENDE GEMEENTE					
Uitvoering Wet Kinderopvang	10.000	25.000			De kosten voor noodzakelijke inspecties door de GGD w orden lager ingeschat dan begroot. 2e berap: het jaarvoordeel w ordt ingeschat op € 35.000
Verkeer- en straatnaamborden		5.000			De w erkelijke lasten zullen ongeveer met € 5.000 lager uitvallen dan geraamd. Dit w ordt veroorzaakt doordat in 2015 geen w erk is uitbesteed.
Openbare verlichting		5.000		18.600	De kosten voor netbeheer, energie en onderhoud aan de OV zullen in evenw icht zijn. In de marap van november w ordt pas duidelijk w at de evt. over- en onderschrijdingen zijn. Voorshands w ordt € 5.000 geraamd w egens verw achte restitutie van te veel betaalde voorschotten. Voor Wonion is achterpadverlichting op de Vogelbuurt aangebracht. De kosten moeten nog aan Wonion gefactureerd w orden (ca. € 18.600).
subtotaal incidenteel programma 3	10.000	35.000	-	18.600	
Maatschappelijke stages		23.625			Maatschappelijke stage is voor scholen vanaf het schooljaar 2015-2016 geen verplicht onderdeel van het curriculum. (voor gemeente is deze verplichting per 1-1-2015 vervallen incl.de rijksmiddelen) Het Almende College heeft de Mas activiteiten ondergebracht in de burgerschapsvorming w aarin veel van de oude MAS activiteiten geïntegreerd zijn. Het Almende College doet hiervoor geen beroep op een bijdrage vanuit de gemeente w aardoor het budget MAS kan komen te vervallen.
Verkeersmaatregelen		5.500-			Betreft de kosten voor de levering van energie en onderhoud voor de dynamische afzetting in de Kerkstraat in Ulf. Hier w ordt voor 2015 een structurele overschrijding van € 5.500 verw acht.
subtotaal structureel programma 3	-	18.125	-	-	
Totale programma 3	10.000	53.125	-	18.600	

	-/- is nadeel				
Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN				Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven		Inkomsten		
	1e berap	2e berap	1e berap	2e berap	
PROGRAMMA 4 DE DIENSTVERLENENDE GEMEENTE					
Onroerende zaakbelastingen eigenaren woning			35.000		De verwachting is dat de opbrengst € 35.000 hoger uitvalt dan begroot. Dit komt omdat in september 2014 al de O.Z.B. tarieven berekend zijn op de gegevens die toen bekend waren, nadien zijn o.a. nog enige aanpassingen in de WOZ waarden doorgevoerd.
Dividend Bank Nederlandse Gemeenten			157.968-		Het dividend dat de BNG over 2014 uitkeert is aanmerkelijk lager dan in 2013 en lager dan de in de begroting opgenomen raming. Was de winst in 2013 nog 283 miljoen over 2014 is de nettowinst 126 miljoen. De raming dividend BNG dient derhalve negatief bijgesteld te worden met € 157.968.
Algemene uitkering / participatiewet			6.716.670		De participatiewet was voorheen een rijksbijdrage en is inmiddels een onderdeel van de algemene uitkering / sociaal domein. Derhalve dient de geramde bijdrage van € 6.716.740 van programma 2 gecorrigeerd te worden naar programma 4 algemene uitkering.
Algemene uitkering			26.413-		Het algemene deel van de algemene uitkering waarop de uitkeringsfactor van toepassing is na verrekening van de september- en decembercirculaire geeft een nadelig effect van -€ 26.413. In totaliteit is er sprake van een negatieve doorwerking van € 107.000 te weten een nadeel van € 91.794 op programma 2 participatiewet (hogere uitgavenraming) daarnaast een totaal voordeel op sociaal domein (programma 2) van € 11.000 (lagere uitgavenraming).
Algemene uitkering (meicirculaire)				343.660-	Het effect van de meicirculaire 2015 op het algemene deel van de uitkering bedraagt -€ 458.660 (negatief). Bij het opmaken van de jaarrekening was reeds bekend dat er sprake zou zijn van onderuitputting op de rijksbegroting met als gevolg een lagere algemene uitkering. In verband hiermede is rekening gehouden met een terug te betalen bedrag van € 115.000 over 2014. Dit bedrag is dan ook als nog te betalen op de balans opgenomen. De raming dient derhalve met € 458.660 -/- € 115.000 = -€ 343.660 (negatief) te worden bijgesteld. Voor de bommenregeling wordt € 11.694 ontvangen.

Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN				Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven		Inkomsten		
	1e berap	2e berap	1e berap	2e berap	
Algemene uitkering / sociaal domein				212.433-	Het effect van de meicirculaire 2015 dat betrekking heeft op het sociaal domein bedraagt - € 212.433 (negatief). Dit bedrag kan naar onderdelen als volgt worden gespecificeerd: WMO oud (huishoudelijke hulp) - € 20.018 Huishoudelijke hulp toelage € 224.721 Decentralisatie AWBZ -> WMO - € 69.139 Decentralisatie Jeugdzorg - € 380.821 Decentralisatie Participatiewet € 32.824 Totaal - € 212.433 Binnen programma 2 worden de budgetten bijgesteld, zodat algemene uitkering sociaal domein budgettair neutraal wordt verkend.
Buurtsportcoaches		54.000			College heeft ingestemd met de uitgangspunten voor buurtsportcoaches. Voor 2015 wordt hiervoor € 54.000 ingezet, dit budget kan overgeheveld worden naar programma 2, waarbinnen de uitvoering plaatsvindt.
Dividend nutsbedrijven				351.774	Het aantal aandelen van de gemeente Oude IJsselstreek is € 580.414. Op basis hiervan wordt het bruto dividend over 2014 € 528.671. Geraamd is een bedrag van € 340.000, zodat een incidenteel voordeel van € 188.671 kan worden geboekt. Meeropbrengst dividend Vitens bedraagt € 9.566 en NUON "extra door verkoop aandelen" € 87.815, opbrengst Nuon aandelen regulier bedraagt € 65.722 voordeel.
Bestuurlijke representatie / kabinetszaken		18.000-			De overschrijding wordt veroorzaakt door attenties bij jubilea, afscheidsreceptie burgemeester en relatiegeschenken. Ook de extra bijdrage aan '70 jaar Bevrijding' is uit dit budget betaald.
Afval				130.000-	Dit betreft een risico-inschatting van de opbrengsten uit afval. De huidige inzamelingsystematiek is niet bevorderlijk voor het optimaal scheiden van afval. Dat blijkt ook bij het ophalen van plastic. Door een extern bureau was een prognose afgegeven over de hoeveelheid plastic die we in 2015 verwachten op te halen, maar deze blijkt nu te optimistisch te zijn. Hetzelfde geldt voor de opbrengsten uit oud papier. De inschatting is nu dat we dit jaar minder plastic en oud papier gaan ophalen dan begroot en daardoor verwachten we een lagere opbrengst. Vanuit de gemeente wordt extra aandacht aan gedragsverandering en voorlichting besteed in de communicatie om op het belang van afvalscheiding te wijzen. Mocht dit niet leiden tot het gewenste resultaat, zal er vanaf 2016 meer ingezet worden op handhaving.

Omschrijving	Prognose / AFWIJKINGEN		inkomsten		Toelichting bij afwijkingen
	Uitgaven				
	1e berap	2e berap	1e berap	2e berap	
NME		29.000			Een jaar geleden is de Budgetovereenkomst met NME beëindigd maar daarbij besloten dat voor de jaren 2015 en 2016 jaarlijks een budget van € 38.000 beschikbaar blijft voor activiteiten op het gebied van natuur- en milieu educatie. In 2015 zal € 9.000 ingezet worden voor Cittaslow educatieve activiteiten.
Bouwvergunningen leges				75.000	Op basis van de huidige inkomsten zou de geraamde inkomsten ruim worden gehaald. Bij het huidige bedrag zitten echter een aantal grotere projecten (b.v. hoogspanningsmasten). De verwachting is dat er € 75.000 meer ontvangen wordt dan begroot.
Extern personeel		48.500-			Het budget voor externe inhuur krijgt te maken met een overschrijding, doordat hieruit inhuurkosten betaald moeten worden voor inhuur advisering duurzaamheid. Er zijn dit jaar extra inspanningen verricht op het gebied van duurzaamheid. De inhuur loopt uiterlijk tot eind november 2015.
subtotaal incidenteel programma 4	-	16.500	6.567.289	259.319-	
Wachtgeld bestuursders		68.300-			Door vertrek van de burgemeester zijn er niet geraamde wachtgeld/pensioenvoorzieningen te verwachten
Rijbewijzen				15.000-	Per 1-10-1986 werd het rijbewijs 10 jaar geldig (was 5 jaar). Dit is nog steeds aan het aantal aanvragen te merken. Na 5 jaren met veel aanvragen, volgen 5 jaren waarin het rustiger is. We zitten nu in de 'rustige' periode. Aantallen lopen redelijk gelijk met 2014; toen afgesloten met € 115.000 inkomsten, wat een nadeel van € 15.000 betekent.
subtotaal structureel programma 4	-	68.300-	-	15.000-	
Totale programma 4	-	51.800-	6.567.289	274.319-	

RECAPITULATIE	uitgaven		inkomsten	
	1e berap	2e berap	1e berap	2e berap
Incidentele afwijkingen				
Programma 1	75.000-	76.694-	75.000	20.000-
Programma 2	785.294-	148.433	6.716.670-	-
Programma 3	10.000	35.000	-	18.600
Programma 4	-	16.500	6.567.289	259.319-
	850.294-	123.239	74.381-	260.719-
Structurele afwijkingen				
Programma 1	39.591-	-	-	-
Programma 2	-	-	-	-
Programma 3	-	18.125	-	-
Programma 4	-	68.300-	-	15.000-
	39.591-	50.175-	-	15.000-
Resultaten exploitatiebudgetten				
	1e berap	2e berap		
incidenteel uitgaven	850.294-	123.239		
incidenteel inkomsten	74.381-	260.719-		
structureel uitgaven	39.591-	50.175-		
structureel inkomsten	-	15.000-		
	964.266-	202.655-		
			47.282	
Afwijkingen tm 2e berap			1.166.921-	
Actuele saldo begroting			1.119.639-	

Bijlage 3 Begrotingswijziging

Product	Omschr. Grootboeknummer	Bedrag	
		Uitgaven	Inkomsten
Exploitatiebudgetten			
29	Bommenregeling	11.694	
31	Bestemmingsplannen		-20.000
31	Bestemmingsplannen	65.000	
82	Buurtspportcoaches	54.000	
84	Ongediertebestrijding	10.000	
86	Effecten meicirculaire sociaal domein	-212.433	
30	Verkeersborden	-5.000	
30	Verkeersmaatregelen	5.500	
30	Openbare verlichting	-5.000	18.600
59	Maatschappelijke stages	-23.625	
60	Wet Kinderopvang	-25.000	
1	Wachtgeld bestuurders	68.300	
11	Extern personeel	48.500	
14	Bestuurlijke representatie	18.000	
21	Algemene uitkering meicirculaire		-343.660
21	Algemene uitkering sociaal domein / meicirculaire		-212.433
21	Buurtspportcoaches	-54.000	
21	Dividend nutsbedrijven		351.774
25	Afval		-130.000
33	Cittaslow	9.000	
43	Bouwvergunningen leges		75.000
48	NME	-38.000	
61	Rijbewijzen		-15.000
21	Stelpost 2e Berap	-202.655	
		(275.719)	(275.719)